

urigtigt af de nu bestaaende Partier at gennemføre en Lov, som yderligere vilde skabe Pigtraad omkring de bestaaende Partier. Det vilde neppe være heldigt, mindst af alt for Parlamentarismen. Der rettes ofte nok Angreb paa Rigsdagen, og hvorfor? Ja, efter min Mening har det i meget høj Grad sin Grund i, at det er for stærkt partibundet herinde. En Omgøring, Stabilisering af Partierne ved en Valglov som den her foreslaaede vil ikke styrke Parlamentarismens Anseelse. Jeg tror, man netop skal lade de Stemninger, der findes i Befolkningen, komme til Orde, saa snart de har Stemmer nok dertil.

Det høje Ting vil af disse mine Udtalelser forstaa, at jeg ikke vil kunne stemme for et Forslag, der gaar i den Retning som det her foreliggende. Jeg ser saaledes paa det, at Forholdstalsvalg indenfor Omraader er for alle Partier, for alle de forskellige Stemninger, det eneste rigtige og retfærdige. Da ved nemlig alle Landet over, at hvad enten man faar den Kandidat, som er opstillet netop i det Omraade, valgt eller ej, bidrager man med sin Stemme til at styrke sit Parti og medvirker til at skaffe sig Repræsentation paa Rigsdagen. Det modsatte vilde jo være Tilfældet efter det foreliggende Forslag. Hvis derimod den Udvalgsbehandling, som nu skal foregaa om dette Forslag, vilde gaa i den af mig anførte Retning, saaledes at man sikrede alle Anskuelser Repræsentation i Rigsdagen ved at slette de Omraadestreger, der er nu, saaledes at man gav Tillægsmandater til dem, som havde Stemmer dertil, hvad enten Stemmerne var samlet indenfor et enkelt Omraade eller i det hele Land, da vilde det møde min Sympati, og jeg haaber, om det ikke skulde lykkes denne Gang, at en Valglov da med Tiden maatte blive saadan.

Jeg skal blot endnu gøre et Par Bemærkninger om det foreliggende Forslag: Det forekommer mig, at naar man endelig kæmper for at faa Enkeltmandskredsene tilbage, da maatte Betingelsen være, at de var saa vidt muligt lige store. Dette er jo ingenlunde Tilfældet. Det er blevet berørt af de andre ærede Ordførere, men det ærede Medlem Hr. Rode sagde, at man dog saa vidt muligt indenfor det enkelte Omraade havde søgt at gøre Kredse lige

store indenfor et og samme Amt. Men dette er heller ikke Tilfældet efter det foreliggende Lovforslag. Ser man paa det nordjydske Omraade, Aalborg Amt, da er der jo et Spring fra Aalborg-Kredsen med godt 51 000 Indbyggere ned til Nørresundby-Kredsen i samme Amt, der kun har godt 31 000 Indbyggere. Ogsaa indenfor det enkelte Amt er der altsaa meget stor Forskel paa det Antal Indbyggere, Kredsene har. Det ærede Medlem Hr. Rode nævnte, hvorledes Valget vilde forme sig i Gentofte. Ganske paa samme Maade vilde det gaa i Skanderborg Amt. Og at Forslaget er lettere overskueligt for Vælgerne, nemmere at forstaa end den nuværende Valgmaade, tror jeg ikke. Den højtærede Minister udtalte ved Forelæggelsen, at dette var let overskueligt, det var et System, som var nemt at overse. Men jeg erkender ikke, at dette System er nemt at overse. Ikke for Vælgerne. Ingen vil jo vide, hvem der er valgt, uden i de 80 Kredse. Ellers vil der gaa betydelig længere Tid med Udregningen, som vil være betydelig vanskeligere efter dette Forslag. Men paa eet Omraade er Forslaget nemt gennemskueligt, nemlig ved, at det er et Slags politisk Overklasseforslag, som vil drage Vælgerne i stærkere og stærkere Grad til de to største Partier her i Salen.

Med disse Ord skal jeg udtale Haabet om, at der ikke kommer noget ud af de Forhandlinger, der skal føres om det her foreliggende Forslag.

Rudfeld: Som Forhandlingerne har forment sig ved denne første Behandling, skal jeg ikke komme ind paa en Drøftelse af Principperne: Flertalsvalg og Forholdstalsvalg. Det er bekendt, at Venstre er det eneste Parti her paa Rigsdagen, som principielt anser Enkeltmandskredsen som det rigtige Grundlag for Valgordningen til Folketinget. Valg i ligelige Kredse afpassede efter Vælgertal og Befolkningstæthed og med Adgang til Omvalg anser i hvert Tilfælde jeg, og jeg tror de fleste indenfor mit Parti, for at være den bedste Ordning for Valg til Folketinget; og naar vi dertil har et Andetkammer, Landstinget, hvor Mindretallene kan blive repræsenteret gennem Forholdstalsvalg, faar vi efter min Mening den Styreform, som er den sikreste